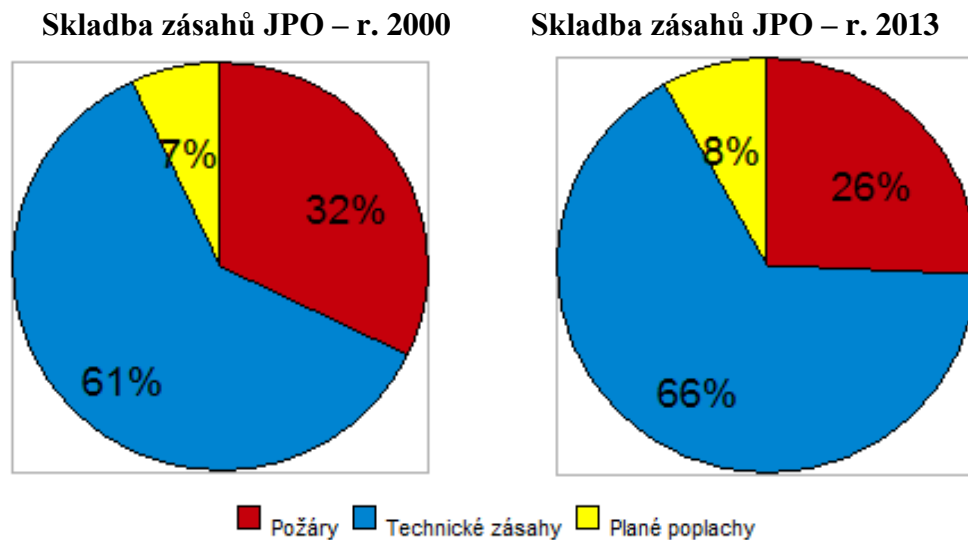

Strategie podpory požární ochrany v Libereckém kraji 2014 – 2016 s výhledem do roku 2020 - koncepční materiál ke způsobu financování

Analýza činností prováděných jednotkami požární ochrany (dále jen „jednotky PO“) při řešení mimořádných událostí na území Libereckého kraje prokazuje shodu s celospolečenským vývojem v posledních letech nejen na území našeho státu, ale i v rámci celého průmyslově vyspělého světa. V rámci uvedeného vývoje dochází ke změně obsahu činností prováděných jednotkami PO při záchranných a likvidačních pracích na místě zásahu.

Během posledních 20 let minulého století došlo postupně ke změně poměru požárních zásahů a ostatních tzv. technických zásahů pod úroveň 50 % z hlediska podílu požárů. Tento trend trvale pokračuje a za posledních 14 let se tento poměr dále snížil z úrovně 32 % požárů z celkového počtu zásahů v roce 2000 na podíl 26 % v roce 2013.

Graf č. 1

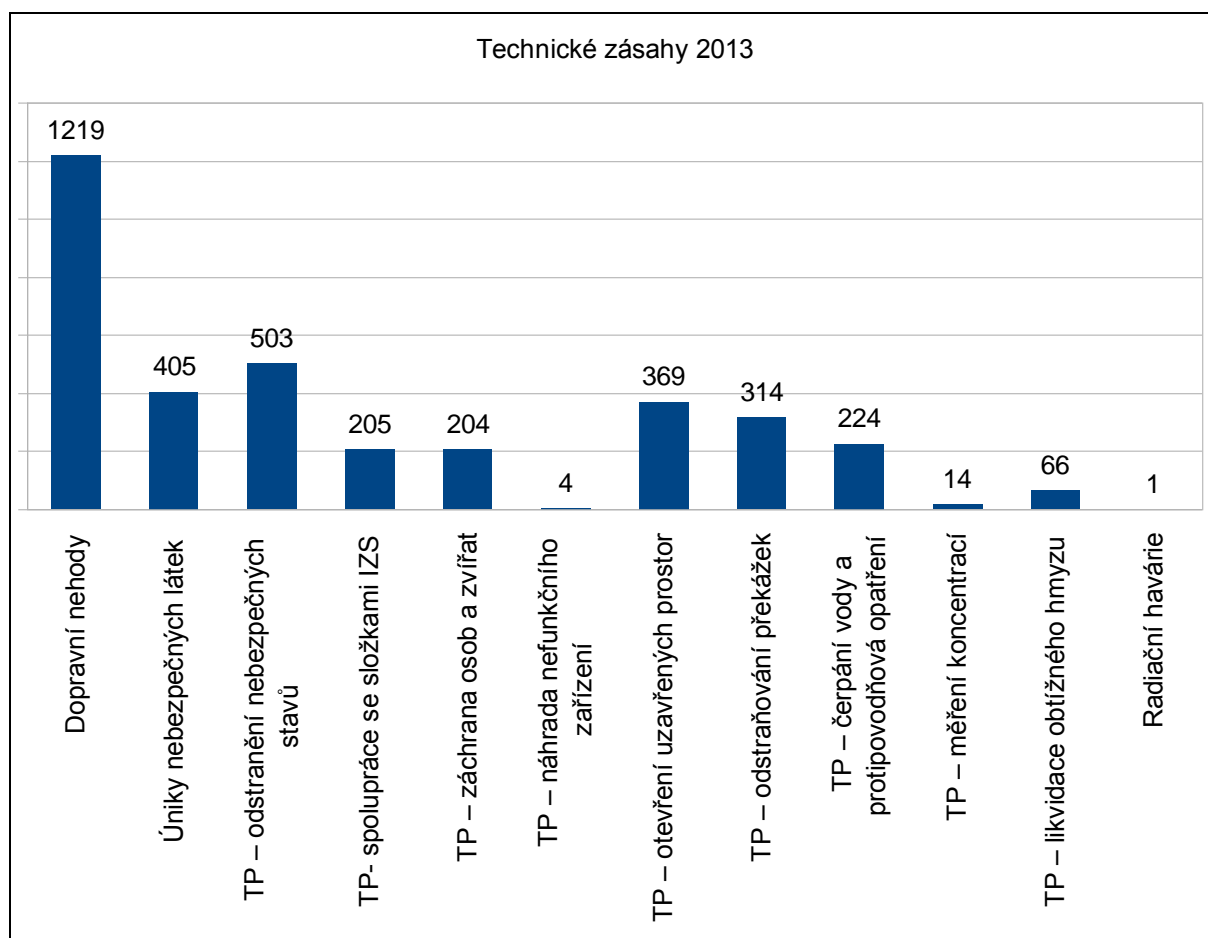

Jedná se o proces, který přináší zvýšené nároky na připravenost jednotek požární ochrany k řešení těchto typově zcela odlišných událostí označovaných jako „technické zásahy“. A to jak z hlediska odborné připravenosti, tak i především z hlediska připravenosti speciální techniky a věcných prostředků PO.

Nejčastějšími technickými zásahy prováděnými jednotkami PO jsou dopravní nehody, úniky nebezpečných látek, zásahy ve výškách, odstraňování následků větrných smrštů, zásahy na vodě, záchrany osob a zvířat, poskytování neodkladné zdravotní pomoci, úkoly plněné v rámci ochrany obyvatelstva, apod.

Četnost jednotlivých typů technických zásahů jednotek PO v Libereckém kraji za rok 2013 vyjadřuje následující graf.

Graf č. 2

Specifikum technických zásahů je potřeba zásahu v co nejrychlejší čas – dopravní nehody s přítomností zraněných osob ve vozidle, apod. Nedostatečná hustota rozmístění stanic HZS LK schopných zasahovat do dvou minut od vyhlášení poplachu je na území Libereckého kraje eliminována budováním sítě tzv. předurčených jednotek PO vybraných obcí. Tyto jednotky doplňují síly a prostředky Hasičského záchranného sboru ČR a podílejí se na efektivním poskytování pomoci občanům na přibližně srovnatelné úrovni na celém území kraje.

Z hlediska dojezdových časů a potřebě poskytnout pomoc v co nejkratším čas je proto úloha předurčených jednotek na území kraje zcela zásadní. Jejich trvalá akceschopnost je nezbytnou podmínkou fungujícího záchranného systému Libereckého kraje.

Systém předurčenosti jednotek PO je definován Nařízením Libereckého kraje č. 2/2012 ze dne 6. března 2012, kterým se stanoví podmínky k zabezpečení plošného pokrytí území Libereckého kraje jednotkami požární ochrany.

V této souvislosti je nutné konstatovat, že právě vybavení předurčených jednotek PO speciální technikou a věcnými prostředky PO k řešení technických zásahů klade výrazně zvýšené finanční nároky na finanční rozpočty dotčených obcí (např. pořizovací náklady hydraulického vyprošťovacího zařízení k řešení dopravních nehod přesahují výrazně 500 000,- Kč, vybavení jednotky pro zásahy na vodě odpovídá řádově 230 000,- Kč atd.).

Od roku 2005 proto přispívá Liberecký kraj obcím, v souladu s § 27 odst. 3 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, finančními prostředky na zabezpečení úkolů, které obcím ukládá tento zákon, v oblasti činnosti jednotek požární

ochrany obcí. Tuto podporu poskytoval kraj v letech 2005 – 2012 prostřednictvím fondu požární ochrany, od roku 2013 prostřednictvím Dotačního fondu Libereckého kraje (§ 27 odst. 3 písm. b) bod 2.: „Kraj k zabezpečení plošného pokrytí území kraje jednotkami požární ochrany přispívá obcím na financování potřeb jejich jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí“).

Dotace poskytoval kraj obcím dosud na základě žádostí posouzených Hasičským záchranným sborem Libereckého kraje (dále jen „HZS LK“) z hlediska potřeb Koncepce požární ochrany Libereckého kraje, souladu s potřebami Požárního poplachového plánu kraje, souladu s potřebami plošného pokrytí Libereckého kraje jednotkami požární ochrany a konečně z hlediska souladu s prováděcími předpisy zákona o požární ochraně.

V rámci Fondu požární ochrany Libereckého kraje byly vždy stanoveny rámcové priority v poskytování dotací:

1. pořízení osobních ochranných prostředků požární ochrany (hasič musí být vybaven ochrannými prostředky, které přesně odpovídají příslušným předpisům),
2. pořízení technických prostředků požární ochrany (hadice, proudnice, ... – hasič musí mít „čím hasit“),
3. pořízení (nebo opravy) mobilní požární techniky (nutnost dopravy k místu mimořádné události),
4. výstavba, rekonstrukce nebo oprava stavebních objektů požární ochrany (zbrojnice).

Jednotlivé žádosti byly ale vždy posuzovány v kontextu aktuálních, případně akutních, potřeb požární ochrany v daném území nebo v dané lokalitě. Tuto možnost posouzení aktuálních potřeb, a možnost v konkrétním případě vybočit ze základní řady priorit, zcela znemožnila pravidla Dotačního fondu Libereckého kraje platná od roku 2013 (předem pevně dané priority zakotvené v bodovém hodnocení).

Je ovšem nutné konstatovat, že dotace byly dosud obcím poskytovány na projekty, které vycházely v podstatě z požadavků a „přání“ obcí. Obce přitom často přizpůsobovaly své požadavky stanoveným prioritám tak, aby projekt měl co největší naději uspět ve výběru a v hodnocení. Obce tak dostávaly finanční dotace většinou na základní vybavení a na zabezpečení základních funkcí jednotek PO. Byly to dotace na podporu jednotlivých projektů, nikoliv dotace na koncepční rozvoj požární ochrany.

Předkládaný návrh Strategie podpory požární ochrany v Libereckém kraji 2014 – 2016 s výhledem do roku 2020 řeší právě otázku podpory „vybraných projektů“, které budou zvyšovat akceschopnost jednotek PO na území celého kraje koncepčně, podle předem stanovených priorit a v předem stanoveném časovém plánu.

Základem koncepce ale musí být v první řadě předem stanovený a pro celé období garantovaný objem finančních prostředků, které budou v každém roce převedeny do rozpočtu Dotačního fondu – programu č. 1 – Podpora rozvoje požární ochrany v Libereckém kraji. Předpokládaný objem finančních prostředků převáděný v následujících letech do zdrojů tohoto programu je 15 mil. Kč. Část těchto prostředků bude, jako dosud, sloužit k zabezpečení podmínek pro pořízování a obměnu osobních ochranných prostředků hasičů a k zabezpečení stanovené plošné úrovně základní vybavenosti, popř. akceschopnosti jednotek PO.

Část finančních prostředků bude nově sloužit k podpoře „vybraných projektů“ k zabezpečení stanovené plošné úrovně vybavenosti specifickými prostředky požární ochrany, k zabezpečení schopnosti zajišťovat speciální odborné činnosti určené vybraným jednotkám příslušnými právními normami, zakotvené zvláště v Nařízení Libereckého kraje č. 2/2012 ze dne 6. března 2012, kterým se stanoví podmínky k zabezpečení plošného pokrytí území Libereckého kraje

jednotkami požární ochrany. Toto nařízení kraje určilo vybrané jednotky PO pro provádění speciálních činností při zásazích v souvislosti s mimořádnými událostmi.

Podrobný rozbor dotační podpory požární ochrany v Libereckém kraji v období 2005 – 2013, podrobné vysvětlení cílů předkládané Koncepce podpory vybraných projektů v rámci čerpání dotačního fondu Libereckého kraje, programu "Podpora rozvoje požární ochrany v Libereckém kraji" a podrobná specifikace konkrétních projektů k zabezpečení stanovené plošné úrovně vybavenosti, popř. schopnosti jednotek PO pro období 2014 – 2020, je uveden ve vlastním návrhu této koncepce vypracovaném Hasičským záchranným sborem Libereckého kraje (příloha).

Příloha:

Koncepce podpory vybraných projektů v rámci čerpání dotačního fondu KÚ LK Program "Podpora rozvoje požární ochrany v Libereckém kraji"